

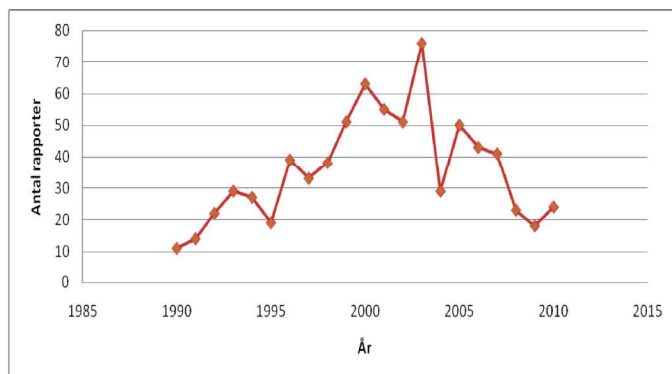
Intressanta fynd av skalbaggar **20 år** 2010

JOHNNY LINDQUIST

Två decennier! Tiden går sannerligen fort. I 20 år har dessa rapporter varit ett stående inslag i AROMIA. Mängder av nya landskapsfynd, nyfynd för Sverige och Norden. Vi har sett rödlistade arter komma och gå. Sammanlagt rör det sig om 756 rapporter. Fullt förståligt började det hela med ett ganska blygsamt antal för att med tiden stiga.

Dock ser trenden nu ut att antalet rapporter börjar minska (se diagram nedan). Vi kan bara spekulera i vad detta beror på. Kanske har vi under dessa 20 år kartlagt skalbaggsfaunan här i väst ganska bra, varför det blir allt svårare att hitta några sensationer. Kanske har aktiviteten från samlarna minskat, vilket vi inte får hoppas. Artportalen har kommit till och kanske medfört att vissa väljer att rapportera där.

Antalet rapportörer har dock varit ganska kon-

stant under dessa år, med några få undantag.

Vi får hoppas att trenden vänder igen, det finns med största sannolikhet mycket kvar att upptäcka i Västsverige vilket inte minst årets rapporter visar.

Observera att åtta nya landskapsfynd från Dalsland tas upp i en separat artikel i detta nummer.

Ett stort tack till alla de rapportörer som under årens lopp gjort denna artikel möjlig!

DYKARE Dytiscidae

Hydroporus scalesianus Stephens

BO. Valla, Sundsby, dammen 01.11.2010 (BA).

Arten är den minsta, 1,9-2,2 mm, i det artrika släktet *Hydroporus*. Den sågs i antal i de täta mossmattorna i den 250 m långa karpdammen. Man konstaterar enklast förekomsten av denna art genom

Namnförkortningar

Bertil Andrén	(BA)
Bengt Carlsson	(BC)
Joel Hallqvist	(JH)
Johnny Lindquist	(JL)
Lars Gambréus	(LG)

att trycka ner en grund vanna i växttäcknet och låta vatten strömma in. Samtidigt brukar då ofta en annan av de rödbruna smådykarna, *H. angustatus*, följa med. Bland andra dykare kan nämnas *Suphrodytes dorsalis* och *Hydroporus gyllenhali*.

Vattenytan i den västra delen av dammen täcks under sommaren av flytbladsväxter, men under den regniga hösten 2010 dränktes de tidvis helt.

Karpdammen hyser i övrigt flera andra intressanta insekter som Natura-2000-arten citronfläckad kärtröllslända (*Leucorrhinia pectoralis*). En utfärgad hane observerades den 18 juni. Den 1 november sågs dessutom flera ex av vattenbiet (*Ilyocoris cimicoides*), vars stick man måste akta sig för.

JORDLÖPARE Carabidae

Lebia cruxminor (Linnaeus) – korstecknad örtlöpare

BO. Svarteberg, vid gamla sandtaget söder sjön Aspe 28.08.2010 (BA).

BO. Forshälla, väggkant väster Funneshultssjön 12.08.2010 (BA).

Ett ex på vardera lokalen i vädd resp. röllika. Arten tycks under senare år ha minskat i Bohuslän, sannolikt beroende på att många lokaler vuxit igen.

I sandtaget i Svarteberg påträffades också flera guldsandbin (*Andrena marginata*).

BLADHORNINGAR Scarabaeidae

Gnorimus nobilis (Linnaeus) – ädelguldbagge

BO. Valla, Sundsby, invid fruktträdgården 29.06.2010 (BA).

Rödlistad NT. Av denna vackra art sågs 3 ex

i blomställningar av kirskaål. Vid tillfället var det soligt och hett. Trots att arten eftersöktes de följande dagarna återsågs den inte.

STUMPBAGGAR Histeridae

Hypocaccus metallicus (Herbst)

VG. Galterö 04.06.2004 (JH, LG)

VG. Galterö 29.05.2005 (JH, LG)

FJÄDERVINGAR Ptiliidae

Acrotrichis cognata Matthews

BO. Töllås, Orust 16.07.2010 (JH).

Ny för Bohuslän. Spridd i hela Sverige. En hona sållades fram ur hönsspillning utlagd i blandskog.

KORTVINGAR Staphylinidae

Acrotona pseudotenera (Cameron)

BO. Töllås, Orust 10.07.2010 (JH).

Ny för Bohuslän. En relativt ny art att se upp med, den verkar vara spridd över en stor del av landet. En hane håvades på en äng i solnedgång.

Atheta boreella Brundin

BO. Töllås, Orust 16.07.2010 (JH).

Ny för Bohuslän. En relativt vanlig art, spridd i hela Sverige. Några hanar och honor sållades ur hönsspillning utlagd i blandskog.

Dexiogyia forticornis (Strand)

BO. Töllås, Orust 16.07.2010 (JH).

En sent invandrad kortvinge som numera är ganska spridd i södra och mellersta Sverige. En hona sållad ur hönsspillning utlagd i blandskog. Tack till Gösta Gillerfors för kontroll.

FUKTBAGGAR Cryptophagidae

Caenoscelis subdeplanata B. de Barneville

BO. Töllås, Orust 10.07.2010 (JH).

Ny för Bohuslän. Inte så vanlig art men vitt spridd i landet. Ett ex håvades på en äng i solnedgång.

Atomaria lewisi Reitter

BO. Töllås, Orust 10.07.2010 (JH).

Ny för Bohuslän. Vanlig art, spridd i hela Sverige. En hane håvades på en äng i solnedgång. Tack

till Rickard Andersson som kontrollerat fyndet.

LYSMASKAR Lampyridae

Lampyris noctiluca (Linnaeus) – lysmask

BO. Valla. Sundsby, vid karpdammen 26-27.06.2010 (BA).

Vid ett nattligt besök på Sundsby sågs fyra lysande honor av arten vid stigen, som löper utmed dammen. Honorna är vinglösa och sitter och väntar på friare. Hanarna har vingar och kan flyga.

12.10 sågs vid samma avsnitt av stigen flera stora kärrgräshoppor (*Mecostethus grossus*).

ÄNGRAR Dermestidae

Dermestes haemorrhoidalis Küster

VG. Göteborg, Vasagatan 23.05.2010 (JL).

Arten togs som ny för Västergötland 2009 (Aromia nr 1, 2010). Ytterligare ett ex påträffades under samma förhållande, krypande i lägenheten 2010. Det är fortfarande oklart varifrån baggarna kommer.

I Huddinge är arten under 2010 tagen talrikt i en lägenhet i torrfooder till hund. Något sådant finns dock inte i lägenheten på Vasagatan.

BLÅSBAGGAR Malachiidae

Anthocomus rufus (Herbst).

BO. Västerlanda, Svartedalen, vägkant vid Västergård 30.08.2010 (BA och BC).

Ett ex av arten håvades i samband med fångst av ett litet bi. Fjärilar i stor mångfald och myckenhet glädde denna fina sensommardag.

ELDBAGGAR Pyrochroidae

Pyrochroa coccinea (Linnaeus) och

Schizotus pectinicornis (Linnaeus)

BO. Valla, Sundsby 08.06.2010 (BA).

Ett ex av vardera arten håvades i området norr om den 500 år gamla ”Springare-eken”.

LÅNGHORNINGAR Cerambycidae

Dinoptera collaris (Linnaeus) – rödhalsad kulhalsbock

BO. Valla, Sundsby 08.06.2010 (BA).

Arten var vanlig i hagtornsblom längs stigen vid karpdammen. Bl a sågs flera ex av den helsvarta formen jämte ett ex av rödbukig blombock (*Stenurella nigra*).

Anoplodera sexguttata (Fabricius) – sexfläckig blombock

BO. Valla, Sundsby 02.06.2010 (BA).

Rödlistad NT. Eftersom Niklas Franc hittade arten på VEK-exkursionen till området 2009 eftersöktes den också 2010 och då framför allt längs stigen förbi den gamla eken mot Källdalen. Det första exemplaret av arten noterades i hagtornsblom den 2 juni. Arten har valts som faunaväktarart av BA och BC och har ”linjetaxerats” utefter stigen i fråga. Som mest observerades 11 ex den 18 juni.

A. sexguttata utvecklas bl a i gamla grenar av ek, som ligger på marken, och sådana är det gott om i området.

Cerambyx scopoli Fuessly – mindre ekbock

Foto: Bertil André

BO. Valla, Sundsby 25.06.2010 (BA och BC).

Rödlistad NT. I samband med att en vedstapel med al, björk, gran och tall söder Källdalen granskades, fick BC plötsligt syn på ett ex av arten, som kikade fram under ett vedträ. Ytterligare ett ex sågs vid tillfället. I övrigt vimlade

det av lövgetingbockar (*Clytus arietis*). Dessutom sågs ett ex av björkvedbock (*Saperda scalaris*).

Den 12 juli sågs 3 *scopoli*-ex på vedstapeln. Ett lyfte täckvingarna och flög iväg.

Samma dag söktes, efter tips från Niklas Franc, arten vid Pilane på västra Tjörn, dock utan framgång.

Pyrrhidium sanguineum (Linnaeus) – rödhjon

BO. Valla, Sundsby 29.06.2010 (BA).

Rödlistad NT. Ett ex av arten påträffades på ovan nämnda vedstapel. Det är det andra kända fyndet av arten i Bohuslän.

På barrved sågs vid samma tillfälle 3 ex av blåhjon (*Callidium violaceum*) och en hona av stor hornstekel (*Urocerus gigas*).

Aromia moschata (Linnaeus) – myskbock

BO. Forshälla, litet grustag mellan Tegen och Torpet 12.08.2010 (BA).

Fyra ex av arten trängdes i samma blomställning av kvanne. En stållig syn!

Den 23 augusti observerades i samma grustag 3 ex av guldsandbi (*Andrena marginata*) rödlistad VU.

Saperda populnea (Linnaeus) – mindre aspvedbock

BO. Romelanda, Aleklätten 13.06.2010 (BA och BC).

Ett ex togs flygande vid en mindre grustäkt.

PLATTNOSBAGGAR Anthribidae

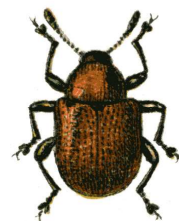
Platystomos albinus (Linnaeus)

BO. Valla, Sundsby 08.08.2010 (BA).

Ett ex togs på alved i ovannämnda vedstapel söder Källdalen. På al i samma vedstapel togs också den stora vedstekeln *Xiphydria camelus* den 16 juni.

BLADRULLVIVLAR Attelabidae

Attelabus nitens (Scopoli) – ekbladrollvivel

BO. Kville, vid vägskäring norr Bergegården 02.07.2010 (BA).

Ett ex av denna sällsynta rullvivel togs på ekkra nära Joreälven. Honan rullar en mycket karakteristisk rulle av nedre delen av ett ungt ekblad. Parningen föregås ofta av en intensiv kamp mellan hanarna, som då använder alla sina ben i striden.

Av fjärilar, som hävdades vid samma tillfälle, kan nämnas mindre blåvinge (*Cupido minimus*), rödlistad NT, och ängsblåvinge (*Polyommatus semiarctus*) (det. Jan Jonasson).

VIVLAR Curculionidae

Sitona gressorius (Fabricius)

BO. Romelanda, Dösebacka 13.06.2010 (BA och BC).

Konstaterades att denna relativt nyinvandrade art fortfarande finns i området. Den togs på lupin, som är artens värdväxt. Att arten fanns där syntes också direkt på gnagspåren på bladen.